

KÜLÖNFÉLÉK.

Pályatételek. Báró Bánffy Ferenc — miként a *Magyar Kisebbség* c. nemzetpolitikai szemléből (1925. jan. 15.) olvassuk — „husz, esetleg huszonöt-ezer lej” tiszteletdíjat ajánlott fel annak, aki „az erdélyi magyarok” történetét megírja. „Nem gondolok valamely nagyszabású műre — írja br. Bánffy —, inkább népszerű alakú és irányú könyvre, mely minden intelligens romániai magyar életszükséglete lenne és nem is nagy terjedelemben”.

Br. Bánffy Ferencnek e nemes elhatározásához a *Magyar Kisebbség* hasábjain többen hozzászóltak. Dr. Krenner Miklós azt gondolja, hogy „az erdélyi magyarok története” helyett célszerűbb volna „Erdély történetének” megírása. Tekintettel azonban arra, hogy egy ilyen nagy téma alapos kidolgozására ma az erdélyi történettudósok nincsenek rákészülve, így „csak arról lehetne szó, hogy népies modorban, kivonatossan, de természetesen a legújabb kutatások eredményeinek felhasználásával a nagyközönség kezébe adjuk Erdély történetének összefoglalását”. Szentimrei Jenő szerint „a megírandó mű ne pusztán az erdélyi magyarság, de az egyetemes Erdély történetének feldolgozása legyen”, vagyis „amíg a ma igényeinek megfelelő Erdély története fölött nem rendelkezünk, nem lenne szabad részletmunkán bibelődniük”.

A *Magyar Kisebbség* 1925. febr. 1. számában e hozzászólások után egy magát megnevezni nem akaró áldozatkész honfitársunk a fenti összeghez tizezer lejt ajánlott fel. „Nekem is rokonszenvesebb volna —írja— Erdély története”.

Midőn a fenti sorokat olvasóinknak tudomására hozzuk, mi is őszinte hálával köszöntjük br. Bánffy Ferencet s a magát megnevezni nem akaró áldozatkész honfitársunkat. A mecenáskodásnak ez a módja ma nem egyszerű úri gesztus, hanem magyarságunkért való jótett.

Mínthogy azonban a pályázat a fenti sorokban szabályszerűen még nincsen kihirdetve, legyen szabad a következőket kérnünk: 1., sziveskedjenek a tételt szabatosan megfogalmazni. Mi úgy találjuk, hogy br. Bánffy Ferenc eredeti gondolatát kár volna elejteni. Elvégre nekünk jelenleg nem az erdélyi századok, románok, svábok stb. történetére van szükségünk, hanem az erdélyi magyarokéra. Ennélfogva a vezető téma is ez kellene hogy legyen. Nagyon természetes, hogy egy alapos és tervszerű munkában az erdélyi magyarság történetét csak a mindenkori Erdély miliójének keretében lehet tárgyalni, ennélfogva nyilvánvaló, hogy egy ilyen munka végeredményében Erdély története fog lenni. Mi tehát helyeseljük br. Bánffy Ferenc gondolatát: „Az erdélyi magyarok történetét”. Ez ugyanaz volna, mint — mutatis mutandis — a „Geschichte der Siebenbürger Sachsen”, vagy „Die Siebenbürger Sachsen in Vergangenheit und Gegenwart”. Dr. Krenner aggodalmát az iránt, hogy egy ilyen mű megírására ne volnának képzett historikusaink, — azért nem osztjuk fel, hogy vagy abszolút tökéletes munkát kérünk, vagy semmit: akkor tényleg igazza van Krennernek. De itt már inkább Arany Jánossal tartunk: „Földi ember kevéssel beéri, vágyait ha kevesebbre méri”. 2., sziveskedjenek a pályatételt kihirdetését s a pályázat sorsának eldöntését valamely illetékes testületre (E. M. E. vagy E. I. T.) bízni.

*

Az Erdélyi Irodalmi Társaság pályázatot hirdetett az alábbi tételre: „Valamely vidék vagy község magyarságának népköltészete vagy néprajza”. A pályamunkák a szokásos feltételek szerint 1925. szept. 30-ig küldendők dr. Borbély István tanár főtitkár címére (Cluj—Kolozsvár, Unit. kollégium.) A nyertes pályamű 2500 lej jutalomban részesül.

*

Az Erdélyi Múzeum Egylet a következő pályatételt tűzte ki: „Valamely vidék vagy község története; vagy: valamely vidék vagy község magyar népének nyelvjárása”. Jutalma 2500 lej. Pályázati határidő 1925. szept. 15. A zárt pályázatok dr. Varga Béla szakoszt. titkár címére küldendők (Cluj-Kolozsvár, Unit. koll.)